

Силабус освітнього компонента Програма навчальної дисципліни

Комп'ютерні мережі та розподілені обчислення

Шифр та назва спеціальності
122 – Комп'ютерні науки

Інститут
ННІ Комп'ютерного моделювання, прикладної
фізики та математики

Освітня програма
Комп'ютерні науки. Моделювання,
проектування та комп'ютерна графіка

Кафедра
Математичне моделювання та інтелектуальні
обчислення в інженерії (161)

Рівень освіти
Бакалавр

Тип дисципліни
Спеціальна (фахова), Обов'язкова

Семестр
4

Мова викладання
Українська

Викладачі, розробники

Місюра Сергій Юрійович
(відповідальний лектор)

serhii.misiura@khpi.edu.ua

Кандидат технічних наук, старший дослідник,

Автор та співавтор понад 60 наукових та методичних публікацій.
Провідний лектор з дисциплін: «Технології та інструменти для
колективної роботи над проектами», «Frontend-розробка», «Backend-
розробка», «Комп'ютерні мережі та розподілені обчислення».

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Трубаєв Олександр Іванович
(асистент з лабораторних робіт)

Oleksandr.Trubaiev@khpi.edu.ua

Кандидат технічних наук, доцент

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Рикова Валерія Олексіївна
(асистент з лабораторних робіт)

Valeriia.Rykova@khpi.edu.ua

Аспірант

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Марусенко Олексій Миколайович

(асистент з лабораторних робіт)

Oleksii.marusenko@khpi.edu.ua

Асистент

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Курс «Комп'ютерні мережі та розподілені обчислення» спрямований на оволодіння теоретичними та практичними навичками з побудови основних найбільш використовуваних комп'ютерних мереж, а також написання програм із застосуванням багатопотоковості.

Мета та цілі дисципліни

Дисципліна спрямована на оволодіння теоретичними та практичними навичками з побудови комп'ютерних мереж за допомогою програмного емулятора мережі - Cisco Packet Tracer, а також написання програм із застосуванням багатопотоковості, використовуючи обчислювальний кластер. Формування твердих практичних навичок щодо мереж та розподілених обчислень. Набуття компетенцій, знань, умінь та навиків у мережевих технологіях, архітектурі комп'ютерних мереж та адмініструванні комп'ютерних мереж і їх програмного забезпечення.

Формат занять

Лекції, лабораторні роботи, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

ЗК2: Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3: Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК12: Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК9: Здатність реалізувати багаторівневу обчислювальну модель на основі архітектури клієнт-сервер, включаючи бази даних, знань і сховища даних, виконувати розподілену обробку великих наборів даних на кластерах стандартних серверів для забезпечення обчислювальних потреб користувачів, у тому числі на хмарних сервісах.

СК13: Здатність до розробки мережевого програмного забезпечення, що функціонує на основі різних топологій структурованих кабельних систем, використовує комп'ютерні системи і мережі передачі даних та аналізує.

СК16: Здатність реалізовувати високопродуктивні обчислення на основі хмарних сервісів і технологій, паралельних і розподілених обчислень при розробці й експлуатації розподілених систем паралельної обробки інформації

Результати навчання

ПР13: Володіти мовами системного програмування та методами розробки програм, що взаємодіють з компонентами комп'ютерних систем, знати мережні технології, архітектури комп'ютерних мереж, мати практичні навички технології адміністрування комп'ютерних мереж та їх програмного забезпечення.

ПР16: Виконувати паралельні та розподілені обчислення, застосовувати чисельні методи та алгоритми для паралельних структур, мови паралельного програмування при розробці та експлуатації паралельного та розподіленого програмного забезпечення.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни – 120 год. (4 кредитів ECTS): лекції – 32 год., лабораторні заняття – 16 год., самостійна робота – 72 год., залік.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з наступних дисциплін: «Архітектура обчислювальних систем», «Операційні системи та засоби комп'ютерної безпеки», «Об'єктно-орієнтоване програмування та проектування»

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться інтерактивно з використанням мультимедійних технологій. На лабораторних заняттях використовується програмний комплекс Cisco Packet Tracer, який є програмним емулятором мережі, створеним компанією Cisco. Ця програма дозволяє будувати та аналізувати мережі на різноманітному обладнанні в різних топологіях з підтримкою різних протоколів. Для виконання лабораторних робіт використовується обмежено безкоштовне програмне забезпечення Cisco Packet Tracer.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Архітектура комп'ютера і його структурні елементи

Принципи роботи комп'ютера. Функціональні елементи і зв'язки між ними.

Тема 2. Мережеве обладнання

Маршрутизатори. Комутатори. Модеми. Мультимедійні конвертери.

Тема 3. Основи мереж. Типи мережевих моделей

Модель взаємодії відкритих систем OSI, Модель TCP/IP

Тема 4. Проектування, монтаж і діагностика структурованих кабельних систем

Топології. Типи кабелів. Стандарти

Тема 5. Маршрутизація в IP-мережах

Фрагментація в IP-мережах

Тема 6. Мережа та мережеві протоколи

Transmission Control Protocol, User Datagram Protocol, Internet Control Message Protocol, Internet Protocol Security, Address Resolution Protocol

Тема 7. Принципи інформаційної безпеки

Файрволи. Аутентифікація. Адміністрування програмного забезпечення. Моніторинг.

Тема 8. IP-телефонія, відеонагляд та система відеоконференцій

Компресія голосової інформації. Протоколи для IP-телефонії, відеоконференцій. Аналогові та IP-камери

Тема 9. Хмарні технології

AWS, Azure, Google Cloud

Тема 10. Віртуалізація

Hyper-V, VMware

Тема 11. Робота з потоками

SMP-системи. System bus, crossbar

Тема 12. Робота з Open MP

Компіляція та запуск Open MP

Тема 13. Робота з MPI.

Специфікація інтерфейсу передачі повідомлень між процесами

Теми практичних занять

Не передбачено навчальним планом.

Теми лабораторних робіт

Тема 1. Введення у програмний комплекс Cisco Packet Tracer (режим симуляції). Моделювання комп'ютерної мережі на базі концентратора і комутатора

Тема 2. Командний рядок управління пристроями CLI. Віртуальні локальні мережі VLAN

Тема 3. Віртуальні локальні мережі VLAN. Cisco Server. Типи серверів

Тема 4. Динамічна маршрутизація на протоколах RIP і OSPF

Тема 5. Списки доступу ACL. Налаштування статичних та динамічних трансляцій мережевих адрес (NAT). Налаштування статичного NAT

Тема 6. Створення та налаштування бездротової мережі. Бездротова мережа WEP

Тема 7. Робота з потоками. Робота з Open MP

Тема 8. Робота з MPI.

Самостійна робота

Розрахункове завдання - створити комп'ютерну мережу (VLAN, статичний NAT)

Системи моніторингу, Windows server, Active Directory Domain, DevOps.

Для самостійного опрацювання в якості неформальної освіти студенти мають можливість пройти курс Networking Essentials від Cisco Networking Academy (<https://www.netacad.com/>). Проходження курсу дозволяє студенту після співбесіди на перевірку отриманих результатів навчання по окремим лабораторним роботам отримати до 10 балів.

Література та навчальні матеріали

Основна література

1. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з дисципліни "Комп'ютерні мережі та розподілені обчислення" [Електронний ресурс] : для студентів спец.: 113 "Прикладна математика", 122 "Комп'ютерні науки. Моделювання, проектування та комп'ютерна графіка" / уклад.: О. О. Водка, В. О. Рикова, С. Ю. Місюра ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків, 2023. – 218 с. Режим доступу:

<https://repository.kpi.kharkov.ua/items/c6d8e814-1515-4856-9c91-4a8b7378720c>

2. Комп'ютерні мережі : підруч. з дисципліни "Комп'ютерні мережі" / А. І. Блозва, Ю. В. Матус, Д. Ю. Касаткін ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України, Каф. комп'ютер. систем і мереж. – Київ : Компрінт, 2019. – Т. 2. – 2019. – 382 с.

3. Адміністрування комп'ютерних мереж та операційних систем: методичне видання для студентів за спеціальністю 121 «Інженерія програмного забезпечення» факультету інформаційних технологій УжНУ / Розробник: к.т.н., доц. Поліщук В.В. – Ужгород: 2019. – 60 с.

4. Комп'ютерні мережі. Методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт студентами галузі знань 12 Інформаційні технології спеціальності 123 Комп'ютерна інженерія: у 2 ч. / Л.І. Цвіркун, Я.В. Панферова; В-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро: НТУ «ДП», 2018. – Ч. 1. – 60 с.

5. Parallel Programming for Modern High Performance Computing/ Pawel Czarnul, CRC Press, Boca Raton, FL, 2018. – 302 p. [Електронний ресурс] – Режим доступу:

[https://www.google.com.ua/books/edition/Parallel_Programming_for_Modern_High_Per/xGhQDwAAQB AJ?hl=ru&gbpv=1&dq=inauthor:"Pawel+Czarnul"&printsec=frontcover](https://www.google.com.ua/books/edition/Parallel_Programming_for_Modern_High_Per/xGhQDwAAQB AJ?hl=ru&gbpv=1&dq=inauthor:)

Додаткова література

1. Методичні вказівки до лабораторного практикуму з курсу "Операційні системи та засоби комп'ютерної безпеки" [Електронний ресурс] : для студентів спеціальності 122 «Комп'ютерні науки» / уклад.: І. О. Багмут, В. О. Метельов, С. Ю. Місюра, О.В. Охотська ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків, 2023. – 192 с.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді заліку (тест - 50%) та поточного оцінювання (лабораторні роботи - 40%, розрахункове завдання - 10%). Виконання рекомендованих курсів неформальної освіти (див розділ Самостійна робота) дозволяє студенту після співбесіди на результатів навчання по окремим лабораторним роботам в обсязі до 10 балів.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

28.08.2023

Завідувач кафедри
Олексій ВОДКА

28.08.2023

Гарант ОП
Оксана ТАТАРІНОВА